

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

16. 4. 2009

B6-0186/2009

NÁVRH USNESENÍ,

který na základě prohlášení Evropské rady a Komise

v souladu s čl. 103 odst. 2 jednacího řádu

předkládají Daniel Cohn-Bendit, Monica Frassoni a Pierre Jonckheer

za skupinu Verts/ALE

o vrcholné schůzce skupiny G20, která se konala v Londýně dne 2. dubna 2009

Usnesení Evropského parlamentu o vrcholné schůzce skupiny G20, která se konala v Londýně dne 2. dubna 2009

Evropský parlament,

- s ohledem na závěry vrcholné schůzky skupiny G20, která se konala v Londýně ve dnech 2.–3. dubna 2009,
  - s ohledem na setkání představitelů Francie, Británie, Itálie a Německa s představiteli Nizozemska a Španělska, českým premiérem, předsedy Evropské komise a Euroskupiny a s prezidentem Evropské centrální banky, jež proběhlo dne 22. února 2009 v Berlíně a jež se týkalo příprav na vrcholnou schůzku skupiny G20 v Londýně plánovanou na 2. dubna 2009,
  - s ohledem na závěry zasedání Evropské rady ve dnech 19. a 20. března 2009,
  - s ohledem na zprávu Programu OSN pro životní prostředí nazvanou „Ven z krize – příležitost“ ze dne 16. února 2009, která obsahuje výzvu, aby skupina G20 předložila novou zelenou strategii „Global Green New Deal“,
  - s ohledem na zprávu MOP nazvanou „Finanční a ekonomická krize: perspektiva důstojné práce“ ze dne 24. března 2009, která vyzývá skupinu G20, aby předložila koordinovaný stimulační balíček zaměřený na sociální ochranu a zaměstnanost,
  - s ohledem na návrhy závěrů odborné komise OSN ze dne 19. března 2009 týkající se světové ekonomické krize a jejích dopadů na rozvoj, které vyzývají k systematické reformě systémů globálního řízení ekonomiky,
  - s ohledem na čl. 103 odst. 2 jednacího řádu
- A. vzhledem k tomu, že kolaps rizikových hypoték upozornil na rizikovost v mnoha oblastech a vyvolal náhlou vlnu spekulativních postojů na akciových a komoditních trzích a na měnovém trhu,
- B. vzhledem k tomu, že ke stupňování a propuknutí celosvětové krize ve finančním systému došlo souběžně s neobvykle strmým nárůstem a následným obratem cen primárních komodit v mezinárodním měřítku; vzhledem k tomu, že výrazný a udržovaný nárůst cen primárních komodit v období od roku 2002 až do poloviny roku 2008 byl doprovázen rostoucí přítomností finančních investorů na komoditních burzách,
- C. vzhledem k tomu, že hlavní příčinou stávající finanční a ekonomické krize byli rostoucí nerovnosti na globálním trhu a rozevírající se nůžky mezi pohyby nominálních směnných kurzů a inflačním diferencialem jednotlivých zemí;
- D. vzhledem k tomu, že zahraniční (offshore) střediska umožňují nezákonné daňové úniky

a vyhýbání se daním a regulaci finančního systému, a vzhledem k tomu, že mezinárodní vyhýbání se daním a mezinárodní daňové úniky ve velké míře brání dosažení cílů tisíciletí,

- E. vzhledem k tomu, že spolupráce v oblasti ekonomiky a financí je pro globalizaci velmi důležitým předpokladem a vyzývá k nalezení globálních odpovědí na otázky týkající se vyrovnání platební bilance, regulace finančního systému a dohledu, správy dluhů a způsobů, jak dluhy vyřešit; vzhledem k tomu, že mezinárodní koordinaci by měly organizovat orgány, které splňují čtyři tradiční kritéria, a sice kritérium efektivity, legitimacy, reprezentativnosti a odpovědnosti,

Obnovit důvěru, podporovat zelený růst a vytvářet zaměstnanost

1. vyjadřuje politování nad tím, že skupina G20 na své vrcholné schůzce neřešila otázku globální nerovnováhy, která je základní příčinou finanční krize; připomíná, že má-li se zabránit tomu, aby se v budoucnosti finanční krize opakovala, je třeba řešit její zásadní příčiny (např. nadměrný deficit USA, který je financován z vysokého čínského obchodního přebytku), a že tato skutečnost má přitom dalekosáhlejší důsledky než pouze v oblasti bankovníctví a regulace finančního systému či institucionální správy;
2. domnívá se, že, má-li být odpověď na tuto krizi účinná a mnohostranná, je nezbytné uskutečnit systémovou vícerozměrnou reformu regulace, což by umožnilo řešit kolísavost směnných kurzů a cen komodit; vyjadřuje politování nad tím, že skupina G20 se na své vrcholné schůzce v Londýně těmito otázkami nezabývala; naléhavě proto žádá Evropskou radu, aby přijala společný postoj s cílem řešit tyto otázky na příští vrcholné schůzce skupiny G20, která se bude konat v New Yorku;
3. vyjadřuje podporu skupině G20, která nahradila skupinu G7 a učinila první krok ke zvýšení účinnosti a legitimacy globálního řízení ekonomiky; vyjadřuje ovšem politování nad skutečností, že další země skupiny „G172“, které pocítují důsledky finanční, potravinové, energetické a ekologické krize nejhůře, nemají na této vrcholné schůzce žádné slovo, čímž jejich zájem na utváření nového globálního ekonomického řádu zůstává stranou, jak je uvedeno v návrhu zprávy komise OSN o krizi;
4. naléhavě žádá, aby byly v rámci skupiny G20 a ostatních mezinárodních orgánů vytvořeny nové formy zastoupení, které by parlamentům příslušných zemí poskytly významný hlas a umožnily jim vykonávat demokratickou kontrolu nad tím, jak jejich vlády v těchto orgánech jednájí a rozhodují;
5. je přesvědčen o tom, že orgány, které přijímají rozhodnutí na globální úrovni, by měly být dlouhodobě přijaty pod záštitu OSN, například úpravou stávajících orgánů OSN, jako je Ekonomická a sociální rada;
6. vítá závazek poskytnout 1,1 bilion USD z globálního programu podpory na obnovu důvěry, růstu a zaměstnanosti; vyjadřuje však politování nad tím, že skupina G20 nezajistila koordinaci fiskálního stimulu ani nepochopila, že sladit opatření k vyřešení ekonomické krize s naléhavými otázkami politiky v oblasti klimatu má mimořádný význam; naléhavě žádá mezinárodní finanční instituce a další mezinárodní rozvojové banky, aby plně zohledňovaly potřeby nově se rozvíjejících a rozvojových zemí, zejména

zemí s nízkými příjmy, které nesou důsledky finanční krize nejhůře, a přitom za ni nenesou odpovědnost;

7. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že nebyly podány žádné konkrétní návrhy, které by v souladu se zprávou Programu OSN pro životní prostředí nazvanou „Ven z krize – příležitost“ ze dne 16. února 2009 skutečně podnítily provádění strategie „Green New Deal“, a naléhavě žádá skupinu G20, aby předložila nový „Green New Deal“ jakožto opatření, které by tuto hospodářskou, sociální a ekologickou krizi řešilo komplexně;
8. vyjadřuje politování nad tím, že skupina G20 do svých závěrů nezahrnula konkrétní návrhy na to, jak program podpory koncipovat, tak aby podporoval obzvláště zaměstnanost a sociální začlenění, jak je uvedeno a požadováno ve zprávě MOP;

Finanční dohled a regulace finančního systému

9. vítá, že jako první krok k integrovanějšímu systému globálního řízení ekonomiky bylo rozhodnuto vytvořit novou Komisi pro finanční stabilitu, která by měla větší pravomoci a která by působila jako nástupce Fóra pro finanční stabilitu; domnívá se, že tak jak je tomu v případě jiných finančních organizací (MMF nebo Světové banky), měla by i nová Komise pro finanční stabilitu podléhat kontrole a poskytovat organizacím občanské společnosti příležitosti k podnětům;
10. připomíná, že je nutné reformovat správu a řízení brettonwoodských institucí s cílem změnit volební práva a zavést systém dvojí většiny členských států a kapitálového podílu;
11. naléhavě vyzývá Evropskou radu, aby na příštím setkání skupiny G20 podpořila návrh UNCTAD zřídit nový multilaterální systém řízení směnných kurzů s cílem zabránit spekulacím s měnami a poskytnout všem zemím politický prostor pro provádění řádné koordinované expanzivní rozpočtové politiky na ochranu zaměstnanosti a na ochranu jejich domácí ekonomiky v reakci na recesi a finanční krizi;
12. vítá rozhodnutí skupiny G20 posílit mezinárodní rámce pro obezřetnostní regulaci a její záměr rozšířit regulaci a dohled na všechny systémově významné finanční instituce, nástroje a trhy;
13. domnívá se, že rozhodnutí a závazky, které byly přijaty na vrcholné schůzce skupiny G20, představují jen minimum toho, čeho je možné dosáhnout; naléhavě proto žádá EU, aby přijala ambicióznější politiky v oblasti regulace a dohledu v rámci EU, zejména pokud jde o zajišťovací fondy a ratingové agentury;
14. připomíná také, že musí být vytvořena struktura dohledu EU, v jejímž rámci se budou ve spolupráci s centrálními bankami shromažďovat a analyzovat obezřetnostní informace na mikro- i makroúrovni, přičemž tento dohled by v krizových situacích, jež mají systémový dopad na EU, fungoval jako jednotka rychlé reakce;
15. zastává názor, že k zajištění finanční stability je důležité zabývat se systémem odměňování manažerů a obchodníků ve finančním odvětví; vítá v této souvislosti ochotu

skupiny G20 zajistit, aby tyto systémy odměňování byly v souladu s dlouhodobými cíli společností a obezřetným přebíráním rizika; trvá na tom, aby Basilejský výbor pro bankovní dohled předložil konkrétní návrhy v této záležitosti do podzimu roku 2009;

Daňové ráje a nespolupracující jurisdikce

16. bere na vědomí záměr řešit problém daňových rájů a nespolupracujících jurisdikcí; domnívá se ovšem, že závěry skupiny G20 jsou pouhou bezzubou rétorickou kritikou daňových rájů a nespolupracujících zahraničních (offshore) středisek;
17. zdůrazňuje, že je nezbytné zavést globální systém pro spolupráci a výměnu informací v oblasti daní; vyjadřuje hluboké politování nad absencí časového harmonogramu pro zavedení konkrétních sankčních mechanismů, neboť je nezbytné dát boji proti daňovým rájům silnou zbraň; v této souvislosti připomíná, že je úkolem prvořadého významu ukončit využívání účelově vytvářených právnických osob k vyhýbání se daním; zdůrazňuje rovněž, že místo bankovního tajemství by za všech okolností měla být uplatňována automatická výměna informací, a to ve všech zemích EU a na ní závislých územích;
18. vyzývá EU, aby přijala opatření k vymýcení daňových rájů, vyhýbání se daním a nezákonným únikům kapitálu z rozvojových zemí; vyzývá proto k přijetí nové závazné globální dohody, která bude po nadnárodních obchodních společnostech vyžadovat automatické zveřejňování zisků a daní, které odvedly v každé rozvojové zemi, v níž působí;
19. vítá a plně podporuje požadavek, který byl vysloven na Smíšeném parlamentním shromáždění EUROLAT dne 8. dubna 2009, aby země EU a země Latinské Ameriky a Karibiku okamžitě zrušily všechny daňové ráje na svých územích a na mezinárodní úrovni usilovaly o zrušení zbývajících daňových rájů a uplatňování sankcí vůči společnostem a jednotlivcům, které budou daňových rájů využívat;

Účetní standardy

20. vítá rozhodnutí provést revizi účetních standardů k přehodnocení finančních nástrojů a uskutečnit do konce roku 2009 kroky, které na základě revize stanov Rady pro mezinárodní účetní standardy povedou k lepšímu zapojení zúčastněných subjektů;
21. v této souvislosti připomíná, že Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB) by do svých mezinárodních standardů účetního výkaznictví měla zahrnout část informující o požadavku, aby nadnárodní obchodní skupiny podávaly přehled veškerých svých transakcí (náklady práce, finanční náklady, zisk před zdaněním, atd.) v jednotlivých zemích svého působení; domnívá se, že tato povinnost by investorům, zúčastněným subjektům a finančním úřadům poskytla komplexní pohled na každou obchodní skupinu, čímž by na mezinárodní úrovni usnadnila efektivnější a transparentnější přidělování daňového základu;
22. domnívá se, že je třeba reformovat stanovy IASB tak, aby tato organizace přestala být společností v soukromém vlastnictví, jejíž finance kontrolují velké účetní firmy, a aby se

naopak stala mezinárodní agenturou působící jako odborná komise Hospodářské a sociální rady;

Financování a reforma mezinárodního finančního systému k překonání krize

23. bere na vědomí zájem na posílení úlohy MMF jakožto posledního poskytovatele úvěrů a navýšení jeho úvěrové kapacity přidělením asi 500 miliard USD; vítá zejména emisi 250 miliard USD ve formě zvláštních práv čerpání (ZPČ); vyjadřuje ovšem zklamání nad tím, že nová SDR budou přidělena 186 členům MMF podle jejich kvót či hlasovacích práv, což povede k vážnému nedostatečnému financování potřeb chudých rozvojových zemí či rozvojových zemí s průměrnými příjmy, které dostanou ZPČ v hodnotě pouhých 80 miliard USD;
24. považuje za závažné selhání skutečnost, že skupina G20 netrvala na reformě politiky MMF současně s posílením jeho úlohy posledního poskytovatele úvěrů; má nadále vážné obavy, že MMF ve svých nedávných úvěrových podmínkách pro země postižené krizí (včetně Maďarska a Lotyšska) těmto zemím přisoudila zcela procyklickou fiskální a měnovou politiku takového druhu, kvůli níž asijské země v letech 1997 a 1998 zabředly do ještě hlubší ekonomické krize;
25. vyjadřuje své zklamání nad tím, že skupina G20 na své vrcholné schůzce nepřijala žádná opatření, která by pomohla rozvojovým zemím vyhnout se mučivé dluhové krizi, a nevážila uplatnění časově omezeného mezinárodního systému zmrazení dluhů či oddlužení ani vytvoření mezinárodního mechanismu pro platební neschopnost či podobného nástroje pro splácení pouhých částí dlužných půjček, jejichž tržní hodnota klesla, jak toho nyní ve velké míře využívají společnosti nebo banky, které mají problémy; žádá, aby byl znovu definován rámec udržitelnosti zadlužení mezinárodních finančních institucí a aby byl rovněž vytvořen multilaterální rámec pro poskytování půjček;
26. je přesvědčen o tom, že MMF musí přispět k dosažení cílů tisíciletí; vyzývá v této souvislosti k lepší koordinaci a větší soudržnosti politik MMF, politik agentur OSN (UNDP, UNEP, UNCTAD, MOP atd.) v oblasti sociální a hospodářské a politik EU;
27. za největší neúspěch vrcholné schůzky skupiny G20 považuje skutečnost, že členové skupiny nepředložili žádný plán pro regulaci přeshraničních činností finančních institucí či regulaci přeshraničních finančních toků ani takový plán, který by alespoň posílil schopnosti zemí regulovat tok přeshraničních finančních prostředků;

Podpora světového obchodu a investic

28. vítá skutečnost, že na vrcholné schůzce v Londýně byl přijat závazek poskytnout 250 miliard USD záruk, který obchodníkům umožní dosáhnout na úvěry; vyjadřuje ovšem politování nad tím, že tento plán neuvádí, jak by tyto vývozní úvěrové záruky mohly být poskytovány rozvojovým zemím, které je potřebují nejvíce, a zejména pak subsaharské Africe, jejíž vývoz v letošním roce až dosud klesl o 40 %, a to především kvůli horší dostupnosti komerčních úvěrů;

29. bere na vědomí opakovanou výzvu skupiny G20, aby Světová obchodní organizace dokončila jednání o rozvojové agendě z Dohá; opět připomíná své přesvědčení o tom, že jednání z Dohá na současnou ekonomickou a finanční krizi neposkytnou řešení a musí být od základu revidovány s cílem obnovit spravedlivý a mnohostranný obchodní systém, který by napomáhal rozvoji; vyzývá Světovou obchodní organizaci, aby vypracovala podrobné návrhy na pozastavení plnění existujících závazků týkajících se liberalizace přeshraničních finančních služeb, dokud nebudou mezinárodní struktury dohledu vytvořeny;

Všeobecné zajištění spravedlivé a udržitelné hospodářské obnovy

30. je přesvědčen, že boj proti chudobě se musí zakládat na uznávání práva každé země a regionu na potravinovou soběstačnost a práva demokratickým způsobem vymezovat vlastní politiky, priority a strategie za účelem ochrany živobytí svého obyvatelstva a svých sociálních, ekonomických a kulturních práv, a že tyto zásady by měly převažovat nad liberalizací obchodu, deregulací a privatizací;
31. důrazně žádá Komisi, aby předložila návrhy na zavedení daně z finančních transakcí uplatňované v celé EU, která by mohla pomoci financovat investice v rozvojových zemích s cílem pomoci jim překonat nejhorší důsledky krize a směřovat k dosažení Rozvojových cílů tisíciletí;